

Udkast til ændring af forslag

til

Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om varmemforsyning, lov om elforsyning og selskabsskatteloven

(Ny organisering af affaldsforbrændingssektoren og konkurrenceudsættelse af forbrændingsegnet affald)

Tekst markeret med **gult** fremgår allerede af lovforslaget, som har været i offentlig høring.

§ 1

I lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 5 af 3. januar 2023, som ændret ved § 1 i lov nr. 45 af 23. januar 2018 og lov nr. 807 af 9. juni 2020, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 45 indsættes:

»§ 45 a.

[...]

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal senest med virkning fra den 1. juli 2025 og herefter løbende indgå kontraktforhold på baggrund af udbud efter stk. 1. Kommunalbestyrelser, der før lovens ikrafttrædelse har udbudt og indgået kontrakt om opgaven med behandling af forbrændingsegnet affald med et affaldsforbrændingsanlæg, som kommunen ejer eller er medejer af, skal senest med virkning fra den 1. juli 2028 udbyde opgaven efter stk. 1.

...

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal indberette til Forsyningstilsynet, hvis kommunalbestyrelsen ved afholdelse af udbud efter stk. 1 ikke følger konkurrencefremmende tiltag, som Forsyningstilsynet har udarbejdet i medfør af § 48 d, stk. 2, og årsagen til, at tiltagene ikke følges.

Stk. 5. Forsyningstilsynet kan meddele påbud om indberetning efter stk. 4.

Stk. 6. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen skal anvende de konkurrencefremmende tiltag, som Forsyningstilsynet har udarbejdet i medfør af § 48 d, stk. 2, og om, at kommunalbestyrelsen ikke skal indberette efter stk. 4.«

...

4. I § 48 d indsættes som *stk. 2* og *3*:

»Stk. 2. Forsyningstilsynet udarbejder vejledningsmateriale og konkurrencefremmende tiltag til brug for afholdelse af udbud efter § 45 a, stk. 1.

Stk. 3. Forsyningstilsynet fastsætter nærmere regler om kommunalbestyrelsernes indberetninger, herunder årsager til ikke at følge de konkurrencefremmende tiltag, jf. stk. 2, og fristen for indberetning.«

9. Efter § 48 g indsættes før overskriften før § 49:

»§ 48 h. Forsyningstilsynet fører tilsyn med, at kommunalbestyrelsen ved afholdelse af udbud over opgaven med behandling af forbrændingsegnet affald overholder § 45 a, stk. 4, og regler udstedt i medfør af § 45 a, stk. 6.

Stk. 2. Forsyningstilsynet kan meddele påbud til kommunalbestyrelsen om at bringe en kontrakt omfattet af § 45 a, stk. 1 til ophør, hvis

- 1) der er indgået en kontrakt, omfattet af § 45 a, stk. 1, med et affaldsforbrændingsanlæg, som kommunen ejer helt eller delvist, og
- 2) regler om årsager til ikke at følge de konkurrencefremmende tiltag, fastsat i medfør af § 48 d, stk. 3, ikke er overholdt.

Stk. 3. Beslutter Forsyningstilsynet at behandle en sag i medfør af stk. 2, skal Forsyningstilsynet straks underrette kommunalbestyrelsen og kommunalbestyrelsens kontraktpart herom.«

§ 2

I lov om varmforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 2068 af 16. november 2021, som ændret ved § 1 i lov nr. 2606 af 28. december 2021, § 1 i lov nr. 573 af 10. maj 2022, § 25 i lov nr. 1387 af 5. oktober 2022 og lov nr. 217 af 7. marts 2023, foretages følgende ændringer:

9. Efter § 2 g indsættes i *kapitel 1 a*:

»§ 2 h.

[...]

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at aktie- eller anpartsselskabet skal indtræde i samtlige eller enkelte af affaldsforbrændingsanlæggets eksisterende lån til anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter, hvis kommunen samtidig stiller garanti for lånet, jf. § 2 d, stk. 6, og § 2 e, stk. 3.

Stk. 4. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan i særlige tilfælde efter anmodning forlænge fristen i stk. 1.

Stk. 5. Sker der væsentlige ændringer i de forudsætninger, der ligger til grund for en meddelt fristforlængelse efter stk. 4, indsender en eller flere kommuner i forening en ny anmodning til klima-, energi- og forsyningsministeren med henblik på ministerens vurdering af, om fristforlængelsen kan opretholdes.

Stk. 6. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan i helt særlige tilfælde beslutte, at en eller flere kommuner i forening skal lade en uafhængig revisor gennemgå regnskaber m.v. til brug for ministerens vurdering efter stk. 4 og 5.«

§ 3

I lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 984 af 12. maj 2021, som ændret bl.a. ved lov nr. 2605 af 12. maj 2021 og senest ved lov nr. [L37 Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og lov om afgift af elektricitet], foretages følgende ændringer:

4. Efter § 4 indsættes:

»§ 4 a.

[...]

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at aktie- eller anpartsselskabet skal indtræde i samtlige eller enkelte af affaldsforbrændingsanlæggets eksisterende lån til anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter, hvis kommunen samtidig stiller garanti for lånet.

Stk. 4. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan i særlige tilfælde efter anmodning forlænge fristerne i stk. 1.

Stk. 5. Sker der væsentlige ændringer i de forudsætninger, der ligger til grund for en meddelt fristforlængelse efter stk. 4, indsender en eller flere kommuner i forening en ny anmodning til klima-, energi- og forsyningsministeren med henblik på ministerens vurdering af, om fristforlængelsen kan opretholdes.

Stk. 6. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan i helt særlige tilfælde beslutte, at en eller flere kommuner i forening skal lade en uafhængig revisor gennemgå regnskaber m.v. til brug for ministerens vurdering efter stk. 4 og 5.«

§ 5

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2023, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 1, nr. 10, § 3, nr. 5-9, og § 4 træder i kraft den 1. januar 2025.

Stk. 3. Regler fastsat i medfør af § 48 g, stk. 2, og § 50 d, stk. 2-4, i lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 5 af 3. januar 2023, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af § 48 g, stk. 3, og § 50 d, stk. 2-4, som affattet ved § 1, nr. 7, 15 og 16.

Stk. 4. Regler fastsat i medfør af § 75, stk. 4, i lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 984 af 12. maj 2021, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af § 75, stk. 3, som affattet ved § 3, nr. 8.

Til de almindelige bemærkninger:

3.3 Tvungen debitorskifte

3.3.1 Gældende ret

Ved kommunalt ejet affaldsforbrændingsanlæg, der enten er en del af den kommunale forvaltning eller organiseret i et kommunalt fællesskab, er kommunen debitor for de lån, der er blevet optaget i affaldsforbrændingsanlægget. Kommuner kan endvidere være debitor i forbindelse med en bindende aftale, der pålægger dem en forpligtelse til at levere en bestemt vare eller ydelse. Hvis den oprindelige kommunale ejer ønsker at overføre forpligtelser i form af lån til et kommunalt ejet aktie- og anpartsselskab, vil der være tale om et debitorskifte.

Efter almindelige obligationsretlige regler kræver debitorskifte blandt andet kreditors samtykke. Debitor kan således ikke overdrage sine forpligtelser til en anden debitor, uden at

kreditor har samtykket hertil. Et debtorskifte vil derved kræve, at der indgås en aftale med kreditor herom.

3.3.2 Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer på baggrund af den politiske aftale, at hensynet er, at det skal sikres, at anlæggene i videst mulige omfang kan drives videre som hidtil. Samtidig er det et hensyn, at transaktionsomkostningerne ved selskabsgørelsen holdes nede. Dette indebærer, at de lån, som affaldsforbrændingsanlæggene har optaget, skal kunne videreføres til aktie – eller anpartsselskabet. Ministeriet vurderer derfor, at eksisterende lån skal kunne videreføres i det stiftede aktie- eller anpartsselskab ved tvungen debtorskifte.

For at give kommunerne mulighed for at opsiges lån i forbindelse med debtorskiftet, er det Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at det vil være hensigtsmæssigt, at det gøres frivilligt for kommunen at anvende muligheden for tvungen debtorskifte. Dette vil give kommunerne en frihed i forbindelse med selskabsudskillelsen til at vurdere, om det vil være mere fordelagtigt at indfri enkelte lån eller om vil skulle overføres til det nye aktie- eller anpartsselskab.

3.3.3 Den foreslåede ordning

Det foreslås i § 2 h, stk. 3, i lov om varmforsyning, og § 4 a, stk. 4, i lov om elforsyning at indføre, at Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at aktie- eller anpartsselskabet skal indtræde i samtlige eller enkelte af affaldsforbrændingsanlæggets eksisterende lån til anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter, hvis kommunen samtidig stiller garanti for lånet. De nystiftede kommunale aktie- eller anpartsselskaber vil således i forbindelse med udskillelse og stiftelse i et aktie- eller anpartsselskab kunne overtage driften af eksisterende kommunale anlæg med tilhørende aktiver og passiver og vil kunne indtræde i samtlige anlægges rettigheder og forpligtelser.

Selskabsgørelsen betyder, at alle aktiver og passiver vedrørende virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlæg omfattet af § 2, stk. 1, nr. 3, regnskabsteknisk ville skulle være udskilt fra kommunens forvaltning eller et kommunalt fællesskab, og at virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlæg omfattet af § 2, stk. 1, nr. 3, skal ske i selvstændige aktie- eller anpartsselskaber med virkning fra den 1. januar 2025³¹. december 2024. Det foreslås derfor at give kommunerne mulighed for at kunne kræve, at eksisterende lån overføres til det nyetablerede aktie- eller anpartsselskab uden kreditors samtykke. Den foreslåede ordning vil medføre, at kommunerne vil kunne vælge at gennemføre tvungen debtorskifte for lån, som det kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg har optaget.

Kommunalbestyrelsen vil skulle foretage en vurdering af hver enkelt lån og individuelt tage stilling til, om det skal omfattes af det tvungne debtorskifte. Dette vil medføre, at kommunen vil kunne beslutte, hvilke lån kommunen ønsker skal være underlagt et tvungen debtorskifte.

Det foreslåede bestemmelse vil således medføre, at kommunalbestyrelsen vil kunne beslutte at videreføre eksisterende lån, der måtte være ydet på tidspunktet for ikrafttrædelse af denne lov, i det nyetablerede aktieselskab eller anpartsselskab. Overdragelsen vil kunne ske uden kreditors samtykke.

Hvis kommunalbestyrelsen vælger at videreføre et eksisterende lån ved tvungen debtorskifte, og hvis der ikke allerede er stillet en kommunal garanti for lånet, fordi kommunen eller det

kommunale fællesskab hidtil har hæftet direkte for lånet, vil kommunen samtidig skulle stille garanti for lånet i overensstemmelse med det foreslåede i § 2 d, stk. 6 om kommunal garantistillelse. Herved vil det sikres, at den eksisterende risikofordeling opretholdes, således at kreditor ikke samtidig tvinges til at tåle en forøget risiko.

Den kommunale garantistillelse er en betingelse for at kommunen kan anvende tvungen debtorskifte. Ønsker kommunen ikke at stille en garanti for lånet, kan kommunen i stedet afsøge muligheden for at overdrage lånet til aktie- eller anpartsselskabet ved brug af de almindelige obligationsretlige regler for debtorskifte.

Hvis kommunalbestyrelsen ikke ønsker, at det nyetablerede aktieselskab eller anpartsselskab skal indtræde i en eksisterende aftale om et lån, skal kommunen overveje, hvordan kan lånet kan henholdsvis opsiges eller indfries, inden selskabet udskilles. Dette vil således komme an på låneaftalen.

3.4 Udbud af forbrændingseget affald

3.4.2 Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser (tekst markeret med gult har været i høring)

Det følger af Klimaplanen, at der stilles krav om udbud af behandlingen af det forbrændingsegnet husholdningsaffald. Formålet er at sikre, at behandling heraf sker på markedsvilkår efter konkurrence.

...

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at det vil være hensigtsmæssigt at kommunalbestyrelserne skal have udbudt og indgået kontrakt om behandlingen af det forbrændingsegnet affald senest med virkning fra den 1. juli 2025. Herefter skal kommunalbestyrelserne løbende indgå kontraktforhold på baggrund af § 45 a, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse. For at sikre konkurrence på markedet for behandling af forbrændingseget affald, vurderer Ministeriet endvidere, at der skal fastsættes regler om, at kommunalbestyrelser, der før lovens ikrafttrædelse har udbudt og indgået kontrakt om opgaven med behandling af forbrændingseget affald med et affaldsforbrændingsanlæg, som kommunen ejer eller er medejer af, inden for en given periode skal udbyde kontrakter på ny.

Med henblik på at understøtte effektive udbud og mindske risikoen for, at der udarbejdes tilbud ud fra strategiske hensyn, som kan risikere at påvirke konkurrencen på markedet, vurderer Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, at kommunernes udbud skal understøttes.

Det er på den baggrund ministeriets vurdering, at der skal udarbejdes konkurrencefremmende tiltag, som kommuner kan bruge i forbindelse med udbud, samt vejledningsmateriale til udbudsprocessen. Hvis der viser sig at være behov herfor, kan de konkurrencefremmende tiltag gøres obligatoriske at bruge, jf. den foreslåede hjemmel i § 45 a, stk. 6, i lov om miljøbeskyttelse, om at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte krav om, at kommunalbestyrelsen skal anvende tiltagene.

Det foreslås, at det er Forsyningstilsynet, der udarbejder såvel konkurrencefremmende tiltag som vejledningsmateriale. Der henvises til afsnit 3.6.3 i de almindelige bemærkninger.

Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at det vil være hensigtsmæssigt for Forsyningstilsynets tilsyn med kommunalbestyrelsernes udbud, at kommunalbestyrelser,

der ikke følger de konkurrencefremmende tiltag, skal oplyse dette til Forsyningstilsynet sammen med årsagen til, at tiltagene ikke er fulgt.

Ministeriet vurderer endvidere, at det vil være hensigtsmæssigt, at der stilles krav til årsagen til, at tiltagene ikke er fulgt. Dette skal dels sikre, at kommunalbestyrelsernes årsager er sagligt begrundede. Dels skal det bidrage til, at Forsyningstilsynet får et tilstrækkeligt grundlag for løbende at kunne forbedre de konkurrencefremmende tiltag med henblik på at stimulere konkurrencen i affaldsforbrændingssektoren. Ministeriet finder, at der skal fastsættes betingelser for, hvornår en årsag anses at være sagligt begrundet. Der henvises til afsnit 3.6.3 i de almindelige bemærkninger. Ministeriet vurderer endvidere, at der skal fastsættes regler om fristen for indberetning af årsager, som mest hensigtsmæssigt vil være samtidig med, at kommunalbestyrelsen tildeler kontrakt til et anlæg, så kommunalbestyrelsen også oplyser, hvem der vil blive indgået kontrakt med.

Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at det vil være hensigtsmæssigt, at der bliver ført tilsyn med, at krav til årsagerne bliver fulgt, og at årsagerne er sagligt begrundede. Der henvises til afsnit 3.6.2 i de almindelige bemærkninger.

Hvis ministeren fastsætter, at de konkurrencefremmende tiltag skal være obligatoriske at anvende, vil kommunalbestyrelser som følge heraf ikke skulle indberette og begrunde årsager til, at kommunalbestyrelsen ikke har anvendt de konkurrencefremmende tiltag.

3.4.3 Den foreslåede ordning (tekst markeret med gult har været i høring)

Det foreslås at indsætte en ny § 45 a i lov om miljøbeskyttelse, hvorefter kommunalbestyrelsen skal udbyde opgaven med behandling af forbrændingsegnet affald omfattet af en kommunal indsamlingsordning. Dette vil betyde, at det forbrændingsegnete affald fremadrettet vil skulle behandles af det anlæg, som kommunen har indgået kontrakt med efter, at kommunen har afholdt udbud over opgaven med behandlingen af affaldet.

Med den foreslåede ordning, vil der således blive indført en udbudspligt i forhold til kommunalbestyrelsens opgaver med behandling af det forbrændingsegnete affald.

...

Det foreslås, at kommunerne skal have indgået kontrakter på baggrund af udbud efter § 45 a, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, med virkning senest den 1. juli 2025. Det vil betyde, at kommuner senest den 1. juli 2025 vil skulle have udbudt og indgået en kontrakt om opgaven med behandling af det forbrændingsegnete affald. Herefter vil kommunerne løbende skulle afholde udbud og indgå kontrakter efter § 45 a, stk. 1 og 4. For at sikre konkurrence på markedet, foreslås det, at kontrakter, der er indgået før lovens ikrafttrædelse, mellem en kommunalbestyrelse og et affaldsforbrændingsanlæg, som kommunen ejer eller er medejer af, skal udbydes på ny. Ordningen vil skulle gælde de situationer, hvor opgaven er udbud og indgået efter udbudslovens regler og uden at regler om ordregiverinterne aftaler har fundet anvendelse.

...

For at understøtte konkurrencen på markedet foreslås det, at der vil blive indført bestemmelser, der kan støtte op om udbudsprocessen. Det foreslås derfor, at der udarbejdes konkurrencefremmende tiltag, som kommuner vil kunne vælge at anvende ved tilrettelæggelse af udbud og udarbejdelse af udbudsmateriale.

De konkurrencefremmende tiltag skal følge udbudslovens regler og vil for eksempel kunne fastsætte de objektive og gerne kvantificerbare parametre, som kommunerne vil kunne stille

krav indenfor i et udbud. Kommunerne vil selv kunne fastsætte det konkrete niveau for disse krav, herunder blandt andet krav til miljø og økonomi.

De konkurrencefremmende tiltag vil skulle indeholde de forhold, der kan have betydning på risikoen for, at der vil blive udarbejdet udbud, som kun et eller enkelte anlæg kan afgive tilbud på, og som derfor vil kunne påvirke konkurrencen på markedet negativt. Indhold og omfang af de konkurrencefremmende tiltag vil skulle fastsættes nærmere.

Derudover foreslås det, at der skal udarbejdes vejledningsmateriale om, hvordan kommunen vil kunne tilrettelægge et udbud med henblik på at indkøbe den bedste ydelse. Vejledningsmaterialet vil skulle indeholde råd om brug af de konkurrencefremmende tiltag og om udbud, for eksempel om indregning af omkostninger til transport eller om branchespecifikke forhold. Det foreslås, at det er Forsyningstilsynet, der vil skulle udarbejde de konkurrencefremmende tiltag og vejledningsmateriale. Der henvises til afsnit 3.5.2 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at de konkurrencefremmende tiltag vil skulle suppleres med en indberetningspligt, hvorefter kommuner vil skulle forklare årsagen til afvigelser fra brug af tiltagene. Det foreslås, at årsagen til afvigelser vil skulle sendes til Forsyningstilsynet, der vil gennemgå disse eventuelt i dialog med den enkelte kommunalbestyrelse. Endelig foreslås det, at der vil skulle fastsættes nærmere krav til de indberettede årsager og indholdet af indberetningerne, ligesom der vil skulle fastsættes betingelser for, hvornår en årsag kan ses for at være sagligt begrundet. Det foreslås, at det vil skulle være Forsyningstilsynet, der fastsætter nærmere krav og regler.

Med den foreslåede ordning om indberetningspligt, vil Forsyningstilsynet kunne offentliggøre eventuelle årsager til afvigelser på tilsynets hjemmeside.

3.6 Forsyningstilsynets opgaver

3.6.1 Gældende ret

Efter gældende ret varetager Forsyningstilsynet opgaver og beføjelser i medfør af lov om Forsyningstilsynet og sektorlovgivningen, herunder kapitel 6 i lov om miljøbeskyttelse, lov om elforsyning og lov om varmeforsyning samt regler fastsat i medfør heraf, jf. § 3, stk. 1, i lov om Forsyningstilsynet.

Udgangspunktet er, at Forsyningstilsynets opgaver og beføjelser fastsættes i de respektive sektorlove. Forsyningstilsynet har desuden efter lov om Forsyningstilsynet til opgave at følge og vurdere reguleringen af forsyningssektorerne, herunder at orientere klima-, energi-, og forsyningsministeren, hvis reguleringen strider mod hensigten med lov om Forsyningstilsynet og sektorlovgivningen.

Med lov nr. 898 af 21. juni 2022 om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om Forsyningstilsynet (Nye rammer for kommunal behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse, indsamling af erhvervsaffald, genbrug på genbrugspladser og skærpet økonomiske tilsyn) blev der indført et økonomisk tilsyn med affaldssektoren. Det økonomiske tilsyn er forankret hos Forsyningstilsynet. Forsyningstilsynet forestår som led i det økonomiske tilsyn tilsynet med dele af lov om miljøbeskyttelse kapitel 6 og regler udstedt i medfør heraf.

Det fremgår af § 48 d i lov om miljøbeskyttelse, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke opgaver Forsyningstilsynet skal varetage, herunder opgaver med analyser og overvågningsopgaver for at sikre en velfungerende konkurrencebaseret affaldssektor. Dette gælder både for behandlings og indsamling. Bestemmelsen kan eksempelvis anvendes til at fastsætte regler om, at Forsyningstilsynet skal udarbejde en analyse af konkurrencesituationen på markedet, når der med den foreslåede § 45 a, stk. 1 i lov om miljøbeskyttelse, indføres udbudspligt for opgaven med behandlingen af det indsamlede forbrændingsegnete affald, og anvisningsretten for det forbrændingsegnete erhvervsaffald ophæves.

Efter § 48 e, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse kan Forsyningstilsynet gøre klima-, energi- og forsyningsministeren opmærksom på forhold, som,

tilsynet mener, kan have betydning for ministeren. Bestemmelsen kan eksempelvis anvendes til, at Forsyningstilsynet indstiller til ministeren, at de konkurrencefremmende tiltag skal gøres obligatorisk at anvende.

Ligeledes kan Forsyningstilsynet efter § 48 e, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse, gøre Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen opmærksom på forhold, som, tilsynet mener, kan være i strid med konkurrencelovgivningen. Bestemmelsen kan eksempelvis anvendes, hvis Forsyningstilsynet opdager forhold i kommunalbestyrelsernes udbud, som vurderes ikke at være i overensstemmelse med lovgivningen.

Det fremgår af § 48 f i lov om miljøbeskyttelse, at Forsyningstilsynet i forbindelse med sin opgavevaretagelse efter kapitel 6 i miljøbeskyttelsesloven eller regler udstedt i medfør heraf kan indhente nødvendige oplysninger hos kommunalbestyrelsen og andre markedsaktører. Bestemmelsen kan eksempelvis anvendes til, at Forsyningstilsynet indhenter oplysninger til tilsyn med, at kommunerne overholder den foreslåede udbudspligt i § 45 a i lov om miljøbeskyttelse. Forsyningstilsynet vil eksempelvis med hjemmel heri kunne indhente oplysninger om udbud og om tildeling af kontrakt hos den enkelte kommune. Bestemmelsen kan eksempelvis også anvendes til at indhente oplysninger til analyser af konkurrencesituationen på markedet.

I tilfælde af, at oplysninger ikke bliver indsendt rettidigt, har Forsyningstilsynet mulighed for at meddele påbud om udlevering af oplysninger.

Forsyningstilsynet er gebyrfinansieret. Det fremgår af § 48 g i lov om miljøbeskyttelse, at Forsyningstilsynet opkræver et gebyr hos kommuner til dækning af udgifter til Forsyningstilsynets drift og opgavevaretagelse efter lovens kapitel 6 og regler udstedt i medfør heraf.

Det følger af § 47, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse, at tilsynet med kommuner og kommunale fællesskaber varetages af Ankestyrelsen med Indenrigs- og Sundhedsministeriet (tidligere Indenrigs- og Boligministeriet) som overordnet tilsynsmyndighed, jf. lov om kommunernes styrelse § 53. Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne og kommunale fællesskaber overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Ankestyrelsen beslutter som kommunal tilsynsmyndighed selv, om der er tilstrækkelig anledning til at rejse en tilsynssag, jf. § 48 a i lov om kommunernes styrelse

Ankestyrelsen fører ikke tilsyn med kommunale aktie- eller anpartsselskaber, og Ankestyrelsen fører heller ikke tilsyn i det omfang, særlige klage- eller tilsynsmyndigheder kan tage stilling til den pågældende sag, jf. § 48, stk. 1 og 3, i lov om kommunernes styrelse.

Hvis Forsyningstilsynet har kompetence til at føre tilsyn med eller træffe afgørelse om kommuners eller kommunale fællesskabers varetagelse af opgaver efter reglerne i lov om miljøbeskyttelse og regler udstedt i medfør heraf, viger Ankestyrelsens tilsyn således. I det omfang Forsyningstilsynet eller andre klage- eller tilsynsmyndigheder ikke kan tage stilling til den pågældende sag, har Ankestyrelsen kompetence til at tage stilling til spørgsmålet om en kommunes eller et kommunal fællesskabs overholdelse af loven eller af regler udstedt i medfør af loven.

3.6.2 Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Med henblik på at understøtte konkurrencen på markedet vurderer Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, at der skal udarbejdes konkurrencefremmende tiltag, som kommuner kan bruge i forbindelse med afholdelse af udbud samt vejledningsmateriale til understøttelse af udbudsprocessen. De konkurrencefremmende tiltag skal følge udbudslovens regler. Det vil være nærliggende, at Forsyningstilsynet udarbejder såvel konkurrencefremmende tiltag som vejledningsmateriale og samtidig forestår en mere konkret vejledning om brug af tiltagene og om for eksempel indregning af transportomkostninger eller branchespecifikke forhold.

Det følger af Klimaplanen, at der skal sikres et skærpet økonomisk tilsyn således, at der sikres gennemsigtighed, lige konkurrencevilkår og effektive priser i affaldssektoren. Med lov nr. 898 af 21. juni 2022 om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om Forsyningstilsynet (Nye rammer for kommunal behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse, indsamling af erhvervsaffald, genbrug på genbrugspladser og skærpet økonomisk tilsyn) blev der indført et skærpet tilsyn med dele af affaldssektoren.

På den baggrund og for at Forsyningstilsynet får mulighed for at oparbejde viden om affaldssektoren som helhed, er det Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at tilsyn, der skal indføres i forbindelse med dette lovforslag, ligeledes skal løftes af Forsyningstilsynet. Med lovforslaget vil det gældende tilsyn derfor udvides således, at tilsynet også omfatter de foreslåede bestemmelser på forbrændingsområdet.

Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne og kommunale fællesskaber overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Ankestyrelsen fører ikke tilsyn med kommunale aktie- eller anpartsselskaber, og Ankestyrelsen fører heller ikke tilsyn i det omfang, særlige klage- eller tilsynsmyndigheder kan tage stilling til den pågældende sag.

Klima- Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at der ikke vil være behov for et særligt tilsyn med, at kommuner foretager udbud efter den foreslåede bestemmelse i § 45 a, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse om udbudspligt af det forbrændingsegnede affald, eller med, at bestemmelsen om, at in house-regler ikke finder anvendelse, bliver efterlevet. Ligeledes vurderer ministeriet, at der ikke er behov for et særligt tilsyn med, at kommunerne foretager udbud inden fristen i § 45 a, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse.

Ankestyrelsen vil således være tilsynsmyndighed, hvor det ikke udtrykkeligt fremgår af loven eller regler udstedt i medfør heraf, at et tilsyn skal varetages af Forsyningstilsynet

Ministeret finder, at det er hensigtsmæssigt, at Forsyningstilsynet har fokus på kommuners brug af de frivillige konkurrencefremmende tiltag. Kommuner, der ikke anvender tiltagene, skal indberette årsagen hertil til Forsyningstilsynet, jf. den foreslåede bestemmelse i § 45 a, stk. 4, i lov om miljøbeskyttelse. Der henvises til afsnit 3.4.3 i de almindelige bemærkninger. Det er hensigten, at Forsyningstilsynet skal gennemgå de indberettede årsager, eventuelt i dialog med kommunerne, og sikre, at årsagerne følger de krav, der er stillet hertil.

Klima-, energi- og forsyningsministeriet vurderer, at der skal fastsættes nærmere regler om de krav, der skal stilles til de indberettede årsager. Ministeriet finder det hensigtsmæssigt, at det er Forsyningstilsynet, der fastsætter kravene. Der vil skulle fastsættes krav om indholdet af årsager til ikke at følge de konkurrencefremmende tiltag, som Forsyningstilsynet vil skulle udarbejde i medfør af § 48 d, stk. 2, om fristen for indberetning.

Ministeriet finder det samtidig hensigtsmæssigt, at Forsyningstilsynet vil kunne meddele påbud til en kommunalbestyrelse om at indberette, hvis kommunalbestyrelsen af egen drift ikke indberetter til Forsyningstilsynet.

Forsyningstilsynet kan herefter offentliggøre hvilke kommuner, der ikke følger de konkurrencefremmende tiltag samt årsagerne hertil.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeren finder det endvidere hensigtsmæssigt, at Forsyningstilsynet fører tilsyn med krav, der er fastsat til kommunalbestyrelsens indberetning. Det er vurderingen, at et sådan tilsyn kan sikre, at de indberettede årsager til, hvorfor kommunerne ikke anvender de konkurrencefremmende tiltag, er sagligt begrundede. I det situationer, hvor der ikke foreligger en saglig begrundelse og kommunalbestyrelsen samtidig har indgået kontrakt med sit eget anlæg, vurderer ministeren, at Forsyningstilsynet skal have mulighed for at gribe ind. Ministeren vurderer, at det vil det være hensigtsmæssigt og proportionalt, at Forsyningstilsynet vil kunne påbyde kommunalbestyrelsen at ophæve sådanne kontrakter, men at dette må ske under hensyntagen til almenhedens interesser, herunder forsyningssikkerheden.

Ministeriet vurderer, at en mulighed for Forsyningstilsynets til at påbyde kommunalbestyrelsen at ophæve en kontrakten, vil være indgribende, men effektivt, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.

Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at hvis ministeren fastsætter, at de konkurrencefremmende tiltag skal være obligatorisk at anvende til udbud af behandlingen af forbrændingseget affald, skal Forsyningstilsynet føre tilsyn med, at kommunerne overholder kravet om anvendelse af de konkurrencefremmende tiltag. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at kommunerne herefter ikke vil skulle indberette, hvis de ikke overholder et sådant krav, og at Forsyningstilsynet i det tilfælde ikke vil skulle gennemgå de indberettede årsager til, at tiltagene ikke er anvendt, jf. den foreslåede § 45 a, stk. 4, i lov om miljøbeskyttelse.

3.6.3 Den foreslåede ordning

For yderligere at understøtte konkurrencen på markedet foreslås det, at Forsyningstilsynet skal udarbejde vejledningsmateriale og konkurrencefremmende tiltag, som kommunerne kan anvende ved afholdelse af udbud, jf. den foreslåede § 48 d, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse.

De konkurrencefremmende tiltag vil for eksempel kunne fastsætte og afgrænse de objektive og gerne kvantificerbare parametre, som kommunerne vil kunne stille krav inden for i et udbud. Dette kan f.eks. være standarder for indregning af transparensomkostninger, kontraktlængder, affaldsmængder, indledende markedsundersøgelse, anvendelse af fælles udbud m.m. Forsyningstilsynet vil nærmere skulle afklare, hvad de konkurrencefremmende tiltag skal indeholde. Udarbejdelse af tiltagene vil skulle ske i samarbejde med branchen og relevante myndigheder, herunder Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og Energistyrelsen. Det foreslås, at opdatering af de konkurrencefremmende tiltag vil kunne ske løbende.

Den foreslåede ordning indebærer endvidere, at Forsyningstilsynet vil skulle udarbejde vejledningsmateriale om, hvordan kommunalbestyrelsen vil kunne overholde de

konkurrencefremmende tiltag. Vejledningen vil eksempelvis kunne indeholde råd om brug af tiltagene. Udarbejdelsen vil skulle ske i samarbejde med branchen og relevante myndigheder, herunder Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og Energistyrelsen.

Den foreslåede ordning skal dels bidrage til at sikre, at der vil kunne opnås en ensartet praksis om udbud af det forbrændingsegnete affald, og dels til at Forsyningstilsynet vil kunne få indsigt i udbuddene.

Det følger af den foreslåede § 45 a, stk. 4, i lov om miljøbeskyttelse, at de konkurrencefremmende tiltag vil skulle suppleres med en indberetningspligt, hvorefter kommunalbestyrelser skal indberette årsager til afvigelser fra brug af tiltagene. De indberettede årsager skal opfylde de krav, som Forsyningstilsynet har fastsat hertil. Der henvises til afsnit 3.4.2 i de almindelige bemærkninger. Med den foreslåede ordning i § 48 h, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, vil Forsyningstilsynet skulle føre tilsyn med, at kommunalbestyrelsen ved afholdelse af udbud over opgaven med behandling af forbrændingsegnet affald overholder regler udstedt i medfør af § 45 a, stk. 4 og 6.

Med den foreslåede ordning vil Forsyningstilsynet skulle føre tilsyn med, at kommunalbestyrelserne indberetter årsager om, hvorfor kommunalbestyrelsen ikke anvender de udarbejdede konkurrencefremmende tiltag, jf. den foreslåede § 48 d, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse. Det foreslås i den forbindelse, at Forsyningstilsynet skal kunne påbyde, at kommunalbestyrelsen indberetter, hvis kommunalbestyrelsen ikke foretager indberetningen af egen drift, jf. den foreslåede § 45 a, stk. 5.

Endvidere vil Forsyningstilsynet skulle føre tilsyn med, at kommunerne overholder de krav, der er fastsat, til de indberettede årsager og med, at årsagerne er sagligt begrundede. Hvis dette ikke er tilfældet, og der er indgået kontrakt med et forbrændingsanlæg kommunen ejer helt eller delvist, foreslås det, at Forsyningstilsynet vil kunne påbyde kommunalbestyrelsen at ophæve kontrakten om behandling af forbrændingsegnet affald.

Det foreslås, at det er Forsyningstilsynet, der vil skulle fastsætte regler om krav til de årsager kommunalbestyrelsen indberetter, for eksempel til indholdet af indberetningerne og fristen for indberetning. Ligeledes foreslås det, at Forsyningstilsynet skal fastsætte regler om, hvornår en årsag er saglig.

Den foreslåede ordning vil skulle bidrage til at sikre, at Forsyningstilsynet kan påse og gribe ind, hvis et udbud tilrettelægges således, at det kun er kommunalbestyrelsens eget eller egne anlæg, der kan afgive tilbud eller at en kommunalbestyrelses eget eller egne anlæg ikke opnår en fordel i forhold til at afgive tilbud.

Endvidere vil Forsyningstilsynet skulle føre tilsyn med, at kommunerne anvender de konkurrencefremmende tiltag, hvis klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter krav om, at kommuner skal anvende tiltagene, jf. den foreslåede § 45 a, stk. 6, i lov om miljøbeskyttelse.

Det foreslås med § 48 h, stk. 3, i lov om miljøbeskyttelse, at Forsyningstilsynet på tilsynets hjemmeside vil kunne offentliggøre eventuelle årsager til, at kommunalbestyrelserne ikke har anvendt de konkurrencefremmende tiltag.

Forslag til de specielle bemærkninger:

Til § 1

Til nr. 1

...

Det foreslås med formuleringen af § 45 a, stk. 2, 1. pkt., i lov om miljøbeskyttelse, at kommunalbestyrelsen senest med virkning fra den 1. juli 2025 og herefter løbende skal indgå kontraktforhold på baggrund af udbud efter stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at kommunalbestyrelsen vil skulle gennemføre udbud og vil skulle indgå kontrakter med vinderen af udbuddet, så kontrakten kan have virkning senest den 1. juli 2025.

Bestemmelsen forpligter kommunalbestyrelsen til at afholde deres udbud tids nok til, at opgaven med behandling af det forbrændingsegnete affald på affaldsforbrændingsanlægget ifølge de indgåede kontrakter vil kunne påbegyndes pr. den 1. juli 2025.

Kommunerne vil kunne vælge at afholde udbud og indgå kontrakter om opgaven med behandling af det forbrændingsegnete affald tidligere end den 1. juli 2025.

Bestemmelsen skal sikre, at alle kommuner, der ikke er omfattet af undtagelsen i § 45 a, stk. 3, i lov om miljøbeskyttelse, pr. den 1. juli 2025 har afholdt og har indgået kontrakter om opgaven med behandling af alt kommunens forbrændingsegnete affald, og at disse kontrakter har virkning fra den 1. juli 2025.

Det understreges direkte i bestemmelsen med ordene ”og herefter løbende”, at kontraktforhold også efter den 1. juli 2025 vil skulle indgås på baggrund af udbud efter stk. 1.

Det foreslås med § 45 a, stk. 2, 2. pkt., i lov om miljøbeskyttelse, at kommunalbestyrelser, der før lovens ikrafttrædelse har udbudt og indgået kontrakt om opgaven med behandling af forbrændingseget affald med et affaldsforbrændingsanlæg, som kommunen ejer eller er medejer af, skal udbyde opgaven efter stk. 1 og indgå kontrakt med virkning senest fra den 1. juli 2028.

Den foreslåede ordning vil skulle sikre, at kontrakter om behandlingen af forbrændingseget affald, der er indgået før lovens ikrafttrædelse den 1. juli 2023, skal udbydes på ny. Den foreslåede ordning vil alene gælde situationer, hvor en kommunalbestyrelse har indgået kontrakt med et affaldsforbrændingsanlæg, som kommunen ejer eller er medejer af, og hvor opgaven er udbudt og indgået efter udbudslovens regler og uden at regler om ordregiverinterne aftaler har fundet anvendelse.

Med den foreslåede ordning vil samtlige opgaver med behandling af det forbrændingsegnete affald skulle udbydes efter det samme regelsæt inden for en kort årrække, og udbud heraf vil bidrage til, at der opnås konkurrence på markedet for behandling af det forbrændingsegnete affald.

Det foreslås med § 45 a, stk. 4, i lov om miljøbeskyttelse, at kommunalbestyrelsen skal indberette til Forsyningstilsynet, hvis kommunalbestyrelsen ved afholdelse af udbud efter stk. 1 ikke følger de konkurrencefremmende tiltag, som Forsyningstilsynet har udarbejdet i medfør af § 48 d, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse, og årsagen til, at tiltagene ikke følges.

Kommunalbestyrelsen vil skulle indberette, hvis der er punkter i de konkurrencefremmende tiltag, som ikke er blevet fulgt ved afholdelse af udbud, eller hvis tiltagene ikke er blevet

anvendt. Samtidig foreslås det, at kommunalbestyrelsen i sin indberetning til Forsyningstilsynet vil skulle oplyse årsagen til, at skabelonen ikke er blevet fulgt eller anvendt.

Det foreslås med § 45 a, *stk. 5*, at Forsyningstilsynet kan meddele påbud om indberetning efter *stk. 4*.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at i de situationer, hvor en kommunalbestyrelse ikke af egen drift indberetter til Forsyningstilsynet, at de konkurrencefremmende tiltag ikke er fulgt, vil Forsyningstilsynet kunne meddele kommunalbestyrelsen et påbud om, at disse oplysninger vil skulle indberettes.

Hvis en kommune ikke efterkommer Forsyningstilsynets påbud, vil dette kunne påses af Ankestyrelsen som led i Ankestyrelsens tilsyn med kommunerne i henhold til lov om kommunernes styrelse. Forsyningstilsynet har i sådanne tilfælde mulighed for at rette henvendelse til Ankestyrelsen, der, hvis mindre indgribende foranstaltninger ikke er tilstrækkelige, i sidste instans vil kunne fastsætte tvangsbøder til de ansvarlige medlemmer af kommunalbestyrelsen i medfør af § 50 b i lov om kommunernes styrelse.

Til nr. 4

Efter § 48 d i lov om miljøbeskyttelse kan klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætte nærmere regler om, hvilke opgaver Forsyningstilsynet skal varetage. Ministeren kan eksempelvis fastsætte, at Forsyningstilsynet skal foretage analyser og overvågningsopgaver for at sikre en velfungerende konkurrencebaseret affaldssektor.

I § 48 d i lov om miljøbeskyttelse indsættes to nye stykker.

...

Det foreslås med § 48 d, *stk. 3*, at Forsyningstilsynet fastsætter nærmere regler om kommunalbestyrelsernes indberetninger, herunder årsager til ikke at følge de konkurrencefremmende tiltag, jf. *stk. 2*, og fristen for indberetning.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med den med i § 45 a, *stk. 4*, foreslåede ordning, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, hvorefter kommunalbestyrelserne vil skulle indberette årsager til ikke have anvendt de konkurrencefremmende tiltag, som Forsyningstilsynet vil skulle fastsætte efter den foreslåede § 48 d, *stk. 2*.

Det foreslås med § 48 d, *stk. 3*, at Forsyningstilsynet vil skulle fastsætte krav til hvilke årsager, der vil kunne begrunde en afvigelse fra de konkurrencefremmende tiltag. Det vil for eksempel kunne være regler om, hvilke særlige årsager, der kan begrunde, at der indgås en meget langvarig kontakt.

Det foreslås, at Forsyningstilsynet også vil skulle fastsættes regler om fristen for indberetning af årsagen til, at kommunalbestyrelsen ikke anvender de konkurrencefremmende tiltag.

Til nr. 9

[...]

Bestemmelsen er ny.

Det foreslås med § 48 h, *stk. 2*, at Forsyningstilsynet kan meddele påbud til kommunalbestyrelsen om at bringe en kontrakt omfattet af § 45 a, *stk. 1* til ophør, hvis 1) der er indgået en kontrakt, omfattet af § 45 a, *stk. 1*, med et affaldsforbrændingsanlæg,

som kommunen ejer helt eller delvist, og

2) regler om årsager til ikke at følge de konkurrencefremmende tiltag, fastsat i medfør af § 48 d, stk. 3, ikke er overholdt.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at forsyningstilsynet vil få mulighed for at meddele påbud om, at kommunalbestyrelsen vil skulle bringe kontrakter om behandling af forbrændingseget affald, der ikke er farligt affald, til ophør, når to betingelser er opfyldt. Kontrakten vil kunne bringes til ophør ved, at kommunal bestyrelsen ophæver kontrakten med affaldsforbrændingsanlægget.

Det foreslås i *nr. 1*, at den første betingelse for at Forsyningstilsynet vil kunne meddele påbud om, at kommunalbestyrelsen vil skulle bringe en kontrakt til ophør, er at der er indgået en kontrakt, omfattet af § 45 a, stk. 1, med et affaldsforbrændingsanlæg, som kommunen ejer helt eller delvist.

Det foreslås i *nr. 2*, at den anden betingelse for at Forsyningstilsynet vil kunne meddele påbud om, at kommunalbestyrelsen vil skulle bringe en kontrakt til ophør, er at regler om årsager til ikke at følge de konkurrencefremmende tiltag, fastsat i medfør af forslaget til § 48 d, stk. 3, i denne lovs § 1, nr. 4, ikke er overholdt.

Både betingelsen i nr. 1 og nr. 2, vil skulle være opfyldt, inden Forsyningstilsynet kan meddele påbud om at bringe en kontrakt omfattet af § 45 a, stk. 1 til ophør. Det forventes, at der alene vil blive meddelt påbud, hvis afvigelsen fra de konkurrencefremmende tiltag, vil være egnet til at begrænse konkurrencen på markedet.

Bestemmelsen vil medføre, at kontraktens løbetid vil kunne blive afkortet, i forhold til hvad der oprindeligt er aftalt mellem en kommunalbestyrelse og et affaldsforbrændingsanlæg.

Det er hensigten med Forsyningstilsynets mulighed for at meddele påbud om, at en kontrakt vil skulle bringes til ophør, at denne skal være effektiv, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.

Forsyningstilsynet vurdering af, fra hvornår en kontrakt vil skulle bringes til ophør, vil skulle ske under hensyn til almenhedens interesser, herunder forsyningssikkerheden. Der vil eksempelvis ikke skulle meddeles påbud om at bringe en kontrakt til ophør på et tidspunkt, der vil gøre det umuligt for kommunalbestyrelsen, at opfylde sin forsyningspligt. Dermed vil det efter en konkret vurdering skulle være muligt for kommunalbestyrelsen indgå en ny kontrakt om behandling af forbrændingseget affald, omfattet af en kommunal indsamlingsordning, inden den eksisterende kontrakt vil skulle være bragt til ophør. Det forventes dermed, at Forsyningstilsynet ikke vil meddele påbud om, at kommunalbestyrelsen vil skulle bringe en kontrakt til ophør tidligere end 6 måneder fra tidspunktet for meddelelsen af påbuddet.

Forsyningstilsynet får ikke kompetence til at gribe ind i kontraktretlige anliggender og et påbud om at ophæve en kontrakt, vil ikke medføre, at en indgået kontrakt obligationsretligt ikke vil være gældende inter partes, indtil kommunalbestyrelsen ophæver kontrakten.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at ophæves en kontrakt efter et meddelt påbud, vil det ikke være udelukket, at det forbrændingsanlæg, der har indgået en kontrakt, som må

bringes til ophør tidligere end oprindeligt aftalt, kan få erstatning fra kommunen, hvis dansk rets almindelige betingelser for erstatning er opfyldt.

Hvis en kommune ikke efterkommer Forsyningstilsynets påbud, vil dette kunne påses af Ankestyrelsen som led i Ankestyrelsens tilsyn med kommunerne i henhold til lov om kommunernes styrelse. Forsyningstilsynet har i sådanne tilfælde mulighed for at rette henvendelse til Ankestyrelsen, der, hvis mindre indgribende foranstaltninger ikke er tilstrækkelige, i sidste instans vil kunne fastsætte tvangsbøder til de ansvarlige medlemmer af kommunalbestyrelsen i medfør af § 50 b i lov om kommunernes styrelse.

Forsyningstilsynets afgørelse vil kunne påklages til Energiklagenævnet i medfør af de foreslåede bestemmelser i dette lovforslags § 1, nr. 20.

Det foreslås med § 48 h, *stk. 4*, at beslutter Forsyningstilsynet at behandle en sag i medfør af stk. 2, skal Forsyningstilsynet straks underrette kommunalbestyrelsen og kommunalbestyrelsens kontraktpart herom.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at hvis Forsyningstilsynet beslutter at behandle en sag i medfør af den foreslåede stk. 2, vil forsyningstilsynet være forpligtet til at orientere, med det formål, at kontraktens parter bliver gjort opmærksomme på, at Forsyningstilsynet har startet en sagsbehandling, der kan lede til, at der meddeles påbud om, at kommunalbestyrelsen vil skulle ophæve den indgåede kontrakt.

Til § 2

Til nr. 9

...

Det foreslås i § 2 h, *stk. 3*, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at aktie- eller anpartsselskabet skal indtræde i samtlige eller enkelte af affaldsforbrændingsanlæggets eksisterende lån til anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter, hvis kommunen samtidig stiller garanti for lånet, jf. § 2 d, stk. 6, og § 2 e, stk. 3.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er, at sikre det finansielle grundlag for affaldsanlægget efter udskillelsen til aktie- eller anpartsselskab. Samtidig vil transaktionsomkostningerne ved selskabsgørelsen kunne holdes nede.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kommunerne vil kunne vælge at gennemføre tvungen debtorskifte for lån, som det kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg har optaget. Lån, der måtte være ydet på tidspunktet for ikrafttrædelse af denne lov, vil kunne videreføres under forudsætning af, at det alene er lån til drift- eller anlægsaktiviteter, der vedrører affaldsforbrænding, der overføres.

Med bestemmelsen foreslås det at indføre en mulighed for, at kommunalbestyrelser vil kunne beslutte, at der skal ske tvungen debtorskifte i forbindelse med stiftelsen af selskaber omfattet af den foreslåede § 2 h, stk. 2 i lov om varmforsyning. Dette vil medføre, at kommunalbestyrelsen vil kunne beslutte at foretage et debtorskifte, således at det ikke længere er kommunen eller det kommunale fællesskab, der, via den solidariske hæftelse,

hæfter for de indgåede lån, men derimod det nyetablerede aktie- eller anpartsselskab med begrænset ansvar.

Kommunalbestyrelsen vil med bestemmelsen kunne foretage en vurdering af hvert enkelt lån og individuelt tage stilling til, om det enkelte lån ønskes overført og dermed omfattet af tvungen debitorskifte.

Bestemmelsen vil medføre, at i tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen beslutter at benytte sig af muligheden for tvungen debitorskifte, vil kreditorerne i affaldsforbrændingsanlægget skulle acceptere et debitorskifte uden mulighed for at afslå dette. Den foreslåede bestemmelse er således en afvigelse af det generelle udgangspunkt om, at et debitorskifte kræver samtykke.

Det foreslåede betyder, at hvis kommunalbestyrelsen vælger at videreføre et eksisterende lån ved tvungen debitorskifte, og hvis der ikke allerede er stillet en kommunal garanti for lånet for anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter, fordi kommunen hidtil har hæftet direkte for lånet, så vil kommunen samtidig skulle stille garanti for lånet i overensstemmelse med det foreslåede i § 2 d, stk. 6 og § 2 e, stk. 3, om kommunal garantistillelse. Herved sikres det, at den eksisterende risikofordeling opretholdes, således at kreditor ikke samtidig tvinges til at tåle en unødigt forøget risiko. Det nyetablerede aktie- eller anpartsselskab vil herefter skulle betale en markedskonform garantiprovision til den eller de kommuner, der garanterer for lånet.

Kommunernes mulighed for at stille garanti for lån foreslås samtidig ændret med lovforslagets § 2, nr. 3 og nr. 6, hvor det foreslås, at kravet om at opkræve garantiprovision fastsættes direkte i loven, jf. § 2 d, stk. 3, i lov om varmforsyning. Se hertil bemærkningerne til § 2, nr. 3 og 4.

Ønsker kommunen ikke at anvende det tvungne debitorskifte, og derved skulle stille en kommunal garantistillelse, vil kommunen i stedet kunne anvende de almindelige obligationsretlige regler for debitorskifte.

Hvis kommunen vælger ikke at lade det nyetablerede aktie- eller anpartsselskab overtage lånet, vil kommunen skulle tage stilling til, hvordan lånet kan indfries eller opsiges, inden der sker en udskillelse af affaldsforbrændingsanlægget. Muligheden for at indfri eller opsiges lånet vil afhænge af aftalen.

Det følger af den foreslåede § 2 h, *stk. 4*, at klima-, energi- og forsyningsministeren i særlige tilfælde efter anmodning kan forlænge fristen i stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse har til formål at give klima-, energi- og forsyningsministeren mulighed for at forlænge fristen for, hvornår en kommunes udskillelse og stiftelse af et aktie- eller anpartsselskab senest vil skulle være gennemført.

Den foreslåede bestemmelse vil således medføre, at ministeren i særlige tilfælde vil kunne forlænge den i stk. 1 angivne frist for selskabsgørelse til det tidligste tidspunkt efter den 1. januar 2025, hvor en selskabsgørelse forventes mulig for den pågældende virksomhed. Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at der vil skulle indsendes en anmodning om fristforlængelse om få forlænget fristen for selskabsgørelse.

Muligheden for en fristforlængelse for den virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlæg, har ikke til hensigt at medføre, at virksomheden herved vil kunne opnå en konkurrencemæssig fordel. Det indebærer, at affaldsforbrændingsanlæg, der har fået fristforlængelse, vil skulle byde på opgaven med behandling af forbrændingsegnet affald, der

ikke er farligt affald, på lige fod med selskabsgjorte anlæg. Der henvises til lovforslagets § 1 og bemærkningerne hertil.

Det følger af den politiske aftale, jf. bl.a. det indledende afsnit 1, at de kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg – bortset fra anlæg omfattet af ø-undtagelsen, og som er godkendt lukket - vil skulle udskilles i et aktie- eller anpartsselskab efter den foreslåede § 2 b, stk. 3. Det er således forventningen, at de kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg, der ikke vil kunne gennemføre en selskabsgørelse senest den 1. januar 2025, gennemfører den snarest muligt. Derfor foreslås der i lov om varmforsyning indført en adgang til fristforlængelse.

Ministeren vil eksempelvis kunne anvende bestemmelsen i de situationer, hvor det efter reglerne i selskabslovgivningen ikke er muligt at udskille og stifte aktie- eller anpartsselskabet inden for den i stk. 1 foreslåede frist. Det vil være en forudsætning for at kunne opnå en fristforlængelse, at virksomheden forud for en anmodning om fristforlængelse har afsøgt og udelukket andre løsningsmuligheder. Det drejer sig eksempelvis om muligheden for at indskyde yderligere kapital. Det vil som udgangspunkt være op til den eller de kommuner, som investerer i og ejer virksomheden, at vurdere, om investeringen er saglig og økonomisk forsvarlig.

Bestemmelsen er tiltænkt anvendt restriktivt og udelukkende i situationer, hvor en selskabsgørelse af saglige og objektive grunde ikke vil være mulig inden den 1. januar 2025. Bestemmelsen er således alene tiltænkt anvendt i et meget begrænset omfang. Der vil i den enkelte sag på sædvanlig vis skulle foretages en konkret vurdering af, om en anmodning om fristforlængelse vil kunne imødekommes. Er det ikke muligt at opnå en fristforlængelse, vil konsekvensen kunne være, at anlægget må lukkes.

Ændrer forudsætningerne sig væsentligt i en sag, hvor en fristforlængelse er imødekommet, er en kommune eller kommuner i forening forpligtede til indsende en ny anmodning til klima-, energi- og forsyningsministeren med henblik på en fornyet vurdering. Der henvises til den foreslåede stk. 5 og bemærkningerne hertil, jf. nedenfor.

Det følger af den foreslåede § 2 b, *stk.* 5, at sker der væsentlige ændringer i de forudsætninger, der ligger til grund for en meddelt fristforlængelse efter stk. 4, indsender en eller flere kommuner i forening en ny anmodning til klima-, energi- og forsyningsministeren med henblik på ministerens vurdering af, om fristforlængelsen kan opretholdes.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at sikre, at der efter ændringer fortsat er grundlag for en opretholdelse af den fristforlængelse, som ministeren har meddelt i medfør af den foreslåede stk. 4.

Den foreslåede bestemmelse vil således medføre, at den eller de kommuner, der har anmodet ministeren om en fristudsættelse, vil skulle indsende en ny anmodning til ministeren. Dette gælder alle ændringer, der vedrører forudsætningerne for, at virksomheden vil kunne udøves i et aktie- eller anpartsselskab som foreskrevet. Det er væsentligt, at virksomheder, der driver affaldsforbrændingsanlæg omfattet af § 2, stk. 1, nr. 3, hurtigst muligt efter den 1. januar 2025 udskilles og stiftes som aktie- eller anpartsselskab. Ændrer forudsætningerne sig i en sag, hvor en fristforlængelse er imødekommet, vil sagens parter derfor være forpligtede til at anmode ministeren på ny.

Klima-, energi- og forsyningsministerens opgave i forbindelse med sagsbehandlingen af en ny anmodning vil som udgangspunkt være den samme som ved den første anmodning, jf. stk. 4. En ny anmodning vil skulle indsendes hurtigst muligt efter, at virksomheden er blevet bekendt med ændringerne. Klima-, energi- og forsyningsministeren vil herefter kunne fastsætte en ny frist for selskabsgørelsen. Afhængig af de nye omstændigheder vil ministeren kunne fastsætte en ny frist, der vil kunne være både længere og kortere end den tidligere fastsatte frist.

Det følger af den foreslåede § 2 h, *stk. 6*, at klima-, energi- og forsyningsministeren i helt særlige tilfælde kan beslutte, at en eller flere kommuner i forening skal lade en uafhængig revisor gennemgå regnskaber m.v. til brug for ministerens vurdering efter stk. 4 og 5.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at sikre et så fyldestgørende, oplyst og objektivt grundlag som muligt til brug for ministerens vurdering.

Den foreslåede bestemmelse vil således medføre, at ministeren eksempelvis vil kunne anmode en revisor om at frembringe oplysninger, herunder ved gennemgang af regnskaber, som vurderes nødvendige for ministerens behandling af en sag efter stk. 4 eller 5. Revisor må ikke være virksomhedens sædvanlige revisor og må ikke have haft andre opgaver, herunder rådgivningsopgaver, for virksomheden i forhold til selskabsgørelsen.

Bestemmelsen er tiltænkt anvendt i et meget begrænset omfang. Det forudsættes, at der sker forudgående orientering af kommunen eller kommuner i forening. Der henvises til bemærkningerne til stk. 4 ovenfor.

Til § 3

Til nr. 4

[...]

Det foreslås i § 4 a, *stk. 3*, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at aktie- eller anpartsselskabet skal indtræde i samtlige eller enkelte af affaldsforbrændingsanlæggets eksisterende lån til anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter, hvis kommunen samtidig stiller garanti for lånet.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at sikre det finansielle grundlag for affaldsforbrændingsanlægget efter udskillelsen til aktie- eller anpartsselskaber. Samtidig vil transaktionsomkostningerne ved selskabsgørelsen kunne holdes nede.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kommunerne vil kunne vælge at gennemføre tvunget debitorskifte for lån, som det kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg har optaget. Lån, der måtte være ydet på tidspunktet for ikrafttrædelse af denne lov, vil kunne videreføres under forudsætning af, at det alene er lån til drift- eller anlægsaktiviteter, der vedrører affaldsforbrænding, der overføres.

Med bestemmelsen foreslås det at indføre mulighed for, at kommunalbestyrelser vil kunne beslutte, at der skal ske tvunget debitorskifte i forbindelse med stiftelsen af selskaber omfattet af den foreslåede § 4 a, *stk. 1*, i lov om elforsyning. Dette vil medføre, at kommunalbestyrelsen vil kunne beslutte at foretage et debitorskifte, således at det ikke længere er kommunen eller det kommunale fællesskab, der, via den solidariske hæftelse, hæfter for de indgåede lån, men derimod det nyetablerede aktie- eller anpartsselskab med begrænset ansvar.

Kommunalbestyrelsen vil med bestemmelsen kunne foretage en vurdering af hver enkelt lån og individuelt tage stilling til, om det enkelte lån ønskes overdrages og dermed omfattet af tvunget debitorskifte.

Bestemmelsen vil medføre, at i tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen beslutter at benytte sig af muligheden for tvunget debitorskifte, vil kreditorerne i affaldsforbrændingsanlægget skulle acceptere et debitorskifte uden mulighed for at afslå dette. Den foreslåede bestemmelse er således en afvigelse af det generelle udgangspunkt om, at debitorskifte kræver samtykke.

Det foreslåede betyder, at hvis kommunalbestyrelsen vælger at videreføre et eksisterende lån ved tvungen debitorskifte, og hvis der ikke allerede er stillet en kommunal garanti for lånet for anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter, fordi kommunen hidtil har hæftet direkte for lånet, vil kommunen samtidig skulle stille garanti for lånet i overensstemmelse med § 4, stk. 1, i lov om elforsyning. Herved sikres det, at den eksisterende risikofordeling opretholdes, således at kreditor ikke samtidig tvinges til at tåle en unødigt forøget risiko.

Kommunalbestyrelsen vil som hidtil i medfør af § 4, stk. 1, i lov om elforsyning, kunne stille garanti for affaldsforbrændingsanlæggets eksisterende lån med sin forholdsmæssige andel af den samlede ejerkreds' deltagelse. Det forudsættes at det kommunale engagement sker på markedsmæssige vilkår.

I forbindelse med videreførelse af lån vil kommunen skulle garantere for lånet i medfør af § 4, stk. 1, i lov om elforsyning. Det nyetablerede aktieselskab eller anpartsselskab vil herefter skulle betale en markedskonform garantiprovision til den eller de kommuner, der garanterer for lånet.

Nye lån vil fortsat skulle optages på markedsvilkår efter gældende regler, idet affaldsforbrændingsanlægget vil skulle drives kommercielt og på kommercielle vilkår. Kommuner vil kunne stille garantier for nye lån optaget på det private lånemarked i overensstemmelse med § 4, stk. 1, i lov om elforsyning.

Hvis kommunen vælger ikke at lade det nyetablerede aktie- selskab eller anpartsselskab overtage lånet, vil kommunen fortsat være debitor for lånet og ville herefter skulle tage stilling til, hvordan lånet kan indfries, inden der sker en udskillelse af affaldsforbrændingsanlægget.

Det foreslås i § 4 a, *stk. 4*, i lov om elforsyning, at klima-, energi- og forsyningsministeren efter anmodning i særlige tilfælde kan forlænge fristen i stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse har til formål at give klima-, energi- og forsyningsministeren mulighed for at forlænge fristen for, hvornår en kommunes udskillelse og stiftelse af et aktie- eller anpartsselskab senest vil skulle være gennemført.

Den foreslåede bestemmelse vil således medføre, at ministeren i særlige tilfælde vil kunne forlænge den i stk. 1 angivne frist for selskabsgørelse til det tidligste tidspunkt efter den 1. januar 2025, hvor en selskabsgørelse forventes mulig for den pågældende virksomhed. Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at der vil skulle indsendes en anmodning om fristforlængelse om få forlænget fristen for selskabsgørelse.

Muligheden for en fristforlængelse for den virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlæg, har ikke til hensigt at medføre, at virksomheden herved vil kunne opnå en konkurrencemæssig fordel. Det indebærer [bl.a.], at affaldsforbrændingsanlæg, der har fået fristforlængelse, vil skulle byde på opgaven med behandling af forbrændingsegnet affald, der

ikke er farligt affald, på lige fod med selskabsgjorte anlæg. Der henvises til lovforslagets § 1 og bemærkningerne hertil.

Det følger af den politiske aftale, jf. de indledende bemærkninger i bl.a. afsnit 1, at de kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg – bortset fra anlæg som er godkendt lukket - vil skulle udskilles i et aktie- eller anpartsselskab efter den foreslåede § 4 a, stk. 1. Det er således forventningen, at de kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg, der ikke vil kunne gennemføre en selskabsgørelse inden den 1. januar 2025, gennemfører den snarest muligt. Derfor foreslås der i lov om elforsyning indført en adgang en fristforlængelse.

Ministeren vil eksempelvis kunne anvende bestemmelsen i de situationer, hvor det efter reglerne i selskabslovgivningen ikke er muligt at udskille og stifte aktie- eller anpartsselskabet inden for den i stk. 1, 2. pkt. foreslåede frist. Det vil være en forudsætning for at kunne opnå en fristforlængelse, at virksomheden forud for en anmodning om fristforlængelse har afsøgt og udelukket andre løsningsmuligheder. Det drejer sig eksempelvis om muligheden for at indskyde yderligere kapital. Det vil som udgangspunkt være op til den eller de kommuner, som investerer i og ejer virksomheden, at vurdere, om investeringen er saglig og økonomisk forsvarlig.

Bestemmelsen er tiltænkt anvendt restriktivt og udelukkende i situationer, hvor en selskabsgørelse af saglige og objektive grunde ikke vil være mulig senest den 1. januar 2025. Bestemmelsen er således alene tiltænkt anvendt i et meget begrænset omfang. Der vil i den enkelte sag på sædvanlig vis skulle foretages en konkret vurdering af, om en anmodning om fristforlængelse vil kunne imødekommes. Er det ikke muligt at opnå en fristforlængelse, vil konsekvensen kunne være, at anlægget må lukkes.

Ændrer forudsætningerne sig væsentligt i en sag, hvor en fristforlængelse er imødekommet, er en kommune eller kommuner i forening forpligtede til indsende en ny anmodning til klima-, energi- og forsyningsministeren med henblik på en fornyet vurdering. Der henvises til den foreslåede stk. 5 og bemærkningerne hertil, jf. nedenfor.

Det foreslås i § 4 a, *stk. 5*, at sker der væsentlige ændringer i de forudsætninger, der ligger til grund for en meddelt fristforlængelse efter stk. 4, indsender en eller flere kommuner i forening en ny anmodning til klima-, energi- og forsyningsministeren med henblik på ministerens vurdering af, om fristforlængelsen kan opretholdes.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at sikre, at der efter ændringer fortsat er grundlag for en opretholdelse af den fristforlængelse, som ministeren har meddelt i medfør af den foreslåede stk. 4.

Den foreslåede bestemmelse vil således medføre, at den eller de kommuner, der har anmodet ministeren om en fristudsættelse, vil skulle indsende en ny anmodning til ministeren. Dette gælder alle ændringer, der vedrører forudsætningerne for, at virksomheden vil kunne udøves i et aktie- eller anpartsselskab som foreskrevet. Det er væsentligt, at virksomheder, der driver affaldsforbrændingsanlæg omfattet af § 4, stk. 1, 1. pkt., hurtigst muligt efter den 1. januar 2025 udskilles og stiftes som aktie- eller anpartsselskab. Ændrer forudsætningerne sig i en sag, hvor en fristforlængelse er imødekommet, vil sagens parter derfor være forpligtede til at anmode ministeren på ny.

Klima-, energi- og forsyningsministerens opgave i forbindelse med sagsbehandlingen af en ny anmodning vil som udgangspunkt være den samme som ved den første anmodning, jf. stk. 4. En ny anmodning vil skulle indsendes hurtigst muligt efter, at virksomheden er blevet bekendt med ændringerne. Klima-, energi- og forsyningsministeren vil herefter kunne fastsætte en ny frist for selskabsgørelsen, der er enten længere eller kortere end den tidligere fastsatte frist.

Det følger af den foreslåede § 4 a, *stk. 6*, at klima-, energi- og forsyningsministeren i helt særlige tilfælde kan beslutte, at en eller flere kommuner i forening skal lade en uafhængig revisor gennemgå regnskaber m.v. til brug for ministerens vurdering efter stk. 4 og 5.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at sikre et så fyldestgørende oplyst og objektivt grundlag som muligt til brug for ministerens vurdering.

Den foreslåede bestemmelse vil således medføre, at ministeren eksempelvis vil kunne anmode en revisor om at frembringe oplysninger, herunder ved gennemgang af regnskaber, som vurderes nødvendige for ministerens behandling af en sag efter stk. 4 eller 5. Revisorer må ikke være virksomhedens sædvanlige revisor og må ikke have haft andre opgaver, herunder rådgivningsopgaver, for virksomheden i forhold til selskabsgørelsen.

Bestemmelsen er tiltænkt anvendt i et meget begrænset omfang. Det forudsættes, at der sker forudgående orientering af kommunen eller kommuner i forening. Der henvises til bemærkningerne til stk. 4 ovenfor.

Til § 5

Det foreslås med lovforslagets § 5, *stk. 1*, at loven, som er erhvervsrettet, træder i kraft den 1. juli 2023, jf. dog stk. 2.

Det foreslås med lovforslagets § 5, *stk. 2*, at lovforslagets § 1, nr. 10, § 3, nr. 5-9, og § 4 træder i kraft den 1. januar 2025.

Lovforslagets § 10, nr. 10, om ophævelse af § 50 b, i lov om miljøbeskyttelse, skal først træde i kraft den 1. januar 2025, hvor alle kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg vil være udskilt i overensstemmelse med den foreslåede § 4 a i lov om elforsyning og 2 h i lov om varmemforsyning.

Bestemmelsen medfører, at kommunalbestyrelsen indtil 1. januar 2025 forsat kun må godkende nye affaldsforbrændingsanlæg eller udvidelse af eksisterende affaldsforbrændingsanlæg efter lov om varmemforsyning eller efter regler udstedt i henhold til lov om varmemforsyning, hvis klima-, energi- og forsyningsministeren har godkendt, at det fornødne affaldsgrundlag er til stede i området, hvorfra anlægget forventes at modtage affald i medfør af § 50 b, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse.

Klima-, energi- og forsyningsministeren ligeledes indtil 1. januar 2025 forsat kunne fastsætte nærmere regler for behandlingen af klima-, energi- og forsyningsministerens godkendelser efter stk. 1, herunder nærmere krav til ansøgningen om godkendelse i henhold til lov om varmemforsyning i medfør af § 50 b, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse.